

Cyclofosfamide (Endoxan®) tabletten en per infuus

Uw reumatoloog heeft u cyclofosfamide voorgeschreven voor de behandeling van uw reumatische ziekte. Om dit medicijn goed te kunnen gebruiken, is het belangrijk dat u er een aantal dingen over weet. Lees daarom behalve deze folder ook de bijsluiter van de apotheek.

Het effect van cyclofosfamide

Cyclofosfamide wordt onder andere gebruikt bij de behandeling van auto-immuunziekten zoals systemische lupus erythematoses (SLE) en verschillende vormen van bloedvatontsteking (vasculitis). In hogere doseringen wordt cyclofosfamide ook toegepast bij de behandeling van bepaalde vormen van kanker. Cyclofosfamide is een geneesmiddel dat de celdeling remt (cytostaticum). Dankzij het onderdrukkende effect op de celdeling van ontstekingscellen worden ontstekingen en zo ook uw ziekte geremd. Cyclofosfamide kan de oorzaak van uw ziekte helaas niet wegnemen. Het kan enige tijd duren voordat cyclofosfamide werkt. Daarom wordt het vaak gecombineerd met medicijnen die sneller werken, zoals prednison of methylprednisolon. Een nadeel van cyclofosfamide is dat ook uw afweersysteem geremd wordt waardoor u vatbaarder bent voor infecties.

Mogelijke bijwerkingen

Bijwerkingen kunnen optreden.

Meest voorkomend

- Maag- en darmklachten zoals misselijkheid, braken, diarree of verstopping.
- Ontstekingen en zweren van slijmvliezen van mond en keel.
- Huiduitslag.
- Haaruitval, maar in de voor uw ziekte toegepaste dosering is dit meestal gering.

Soms/ zelden voorkomend

- Stoornissen in de aanmaak van bloedcellen: hierdoor kunnen onder andere bleekheid, vermoeidheid en een verhoogde bloedingneiging ontstaan. In het laatste geval blijven wondjes opvallend lang bloeden, er kunnen spontane bloedingen en blauwe plekken ontstaan.
- Stoornis in de werking van de lever. U kunt dit merken aan geelzucht en jeuk.
- Kortademigheid, veel hoesten, snelle hartslag en duizeligheid.
- Infecties.
- Blaasontsteking, soms wel en soms niet veroorzaakt door bacteriën.
- Zeer geringe verhoogde kans op bepaalde vormen van kanker, met name urinewegkanker en bloedkanker.

Meestal verdwijnen bijwerkingen na het verlagen van de dosis of stoppen van cyclofosfamide. Na herstel van de bijwerking mag u vaak weer beginnen, meestal in een lagere dosis.

Wijze van innemen of toedienen

Cyclofosfamide is een medicijn dat zowel als tablet van 50 milligram als via een infuus (intraveneus) toegediend kan worden. De keuze voor tabletten of infuus en de totaaldosering is afhankelijk van de ziekte waarvoor het voorgeschreven wordt.

Tabletten

Bij het gebruik van tabletten cyclofosfamide kunt u deze het beste 's morgens na het ontbijt innemen met een groot glas water. U dient de tabletten in zijn geheel door te

Almelo

Zilvermeeuw 1
Postbus 7600
7600 SZ Almelo

Hengelo

Geerdinksweg 141
Postbus 546
7550 AM Hengelo

 facebook.com/ZGTInfo

 twitter.com/ZGT_info

 linkedin.com/company/zgt

 youtube.com/user/ZGTInfo

 zgt.nl - zgt.nl/mijnzgt

slikken, u mag ze niet fijnmaken of erop kauwen. Ter voorkoming van blaasproblemen is het belangrijk veel te drinken, minimaal twee liter per dag. Plas goed uit voor u gaat slapen. Cyclofosfamide tabletten zijn alleen verkrijgbaar bij de ziekenhuis apotheek.

Per infuus

Cyclofosfamide infusen worden toegediend op de dagopname of tijdens een opname op de afdeling. Meestal neemt de behandeling, inclusief voorbereiding en nazorg enkele uren in beslag. In sommige situaties duurt de behandeling langer. Het is van groot belang dat u de dag voorafgaand aan het infuus, de dag van en de dag na het infuus minimaal twee liter drinkt. Op advies van de arts kan hiervan afgeweken worden.

Waarschuwingen

- Neem contact op met uw reumatoloog of huisarts bij: koorts, koude rillingen, ernstige infectie/ziek, hevige keelpijn in combinatie met koorts, herhaaldelijk of langdurig bloedneuzen, snel blauwe plekken krijgen, kortademigheid met veel hoesten, bloed in de urine en andere bijwerkingen.
- Gebruik géén cyclofosfamide tijdens koorts of ernstige infectie.
- U kunt cyclofosfamide in combinatie met bijna alle geneesmiddelen gebruiken. Vertel uw huisarts, specialist en apotheker altijd welke geneesmiddelen u gebruikt aangezien er ook medicijnen zijn die van invloed kunnen zijn op bloedspiegels en/of sommige bijwerkingen van cyclofosfamide. Allopurinol (medicijn tegen jicht) en hydrochloorthiazide (bloeddrukverlager en plastablet) kunnen beter niet samen met cyclofosfamide gecombineerd worden.
- Alcohol in combinatie met het gebruik van cyclofosfamide vergroot de kans op stoornissen in de werking van de lever. Gebruik daarom weinig alcohol.

Controles

De aanmaak van bloedcellen en de werking van de lever kunnen soms verstoord worden. Soms zijn er nadelige effecten op de blaas. Om dit in een vroeg stadium te ontdekken, zal uw reumatoloog regelmatig uw bloed en eventueel urine laten onderzoeken.

Tandheelkundige ingrepen

Cyclofosfamide mag u in de periode voor, tijdens en na een tandheelkundige ingreep meestal blijven innemen. Informeer tijdig degene die de ingreep uitvoert dat u wordt behandeld met cyclofosfamide.

Geplande operaties

Cyclofosfamide kunt u meestal in de periode voor, tijdens en na een geplande operatie blijven innemen. Bij grote operaties of als u erg ziek bent kan uw reumatoloog of diegene die de operatie uitvoert alsnog besluiten om cyclofosfamide tijdelijk te staken. Het is verstandig om uw reumatoloog tijdig te informeren dat u een operatie moet ondergaan. Informeer tijdig degene die de operatie uitvoert dat u wordt behandeld met cyclofosfamide.

Reizen en vaccinaties (inentingen)

Griepvaccinatie

Kunt u veilig via de huisarts laten toedienen tijdens de behandeling met cyclofosfamide aangezien het geen levend verzwakt vaccin bevat. Toediening hiervan wordt zelfs aanbevolen.

Reisvaccinaties

Heeft u een reis naar een (tropisch) land in de planning waarvoor reisvaccinaties nodig zijn (denk aan gebieden als Afrika en Zuid-Amerika) of gaat u naar een land zonder goede medische en hygiënische voorzieningen? In dat geval is het verstandig om uw reumatoloog of reumaverpleegkundige tijdig hiervan op de hoogte te stellen. Het reizen naar landen waarvoor toediening van

een 'levend verzwakte vaccinatie' vereist is of waar bepaalde besmettelijke ziekten zoals TBC (tuberculose) en gele koorts voorkomen, wordt afgeraden. Tijdens het gebruik van cyclofosfamide mag u geen 'levend verzwakte vaccinaties' toegediend krijgen. Voorbeelden hiervan zijn vaccinaties tegen gele koorts, pokken, poliovirus, BCG (tegen tuberculose) en BMR (tegen bof, mazelen en rode hond). Door cyclofosfamide kunnen vaccinaties minder effectief zijn. Uw reumatoloog, reumaverpleegkundige en/of degene die de vaccinaties zal toedienen kan u meer uitleg en adviezen hierover geven.

Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Cyclofosfamide kan de zaad- en eicelproductie beïnvloeden en soms leiden tot blijvende onvruchtbaarheid. Bij een kinderwens wordt aangeraden zaadcellen of eicellen voor de start van de behandeling in te vriezen. Cyclofosfamide mag niet gebruikt worden tijdens de zwangerschap of het geven van borstvoeding. Cyclofosfamide kan schadelijk zijn voor het ongeboren kind. Ook na het stoppen van de cyclofosfamide kan het middel tot drie maanden, zowel bij mannen als vrouwen, een nadelig effect hebben op het ongeboren kind. Zowel mannen als vrouwen wordt geadviseerd om tijdens de behandeling voor een betrouwbaar voorbehoedsmiddel te zorgen. Blijf het voorbehoedsmiddel ook na het stoppen van de behandeling nog minimaal drie maanden gebruiken.

Hygiënische adviezen (geldt alleen bij toediening per infuus)

Als u cyclofosfamide gebruikt komen er resten van dit middel in de urine, ontlasting, braaksel en transpiratievocht. Dit komt voor tot en met drie dagen na toediening van cyclofosfamide. U moet daarom het toilet na gebruik twee maal door spoelen met een dichte deksel. Mannen krijgen het advies zittend te urineren. Kleding en/of beddengoed dat in aanraking is geweest met braaksel, urine of ontlasting eerst met koud water

spoelen in de wasmachine, daarna kan het samen met ander wasgoed gewassen worden. Het toilet kunt u het best dagelijks schoonmaken.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, neem dan contact op met uw reumatoloog, reumaverpleegkundige of bezoek onze website.

Telefoonnummer polikliniek reumatologie:

- 088 708 34 03

Website afdeling reumatologie:

- zgt.nl/reumatologie

Disclaimer

Deze patiëntfolder is een verkorte versie van de officiële bijsluiter en vervangt deze niet.

Check uw dossier op MijnZGT

MijnZGT is het patiëntenportaal van ZGT. U kunt op MijnZGT via uw computer, tablet of mobiel delen van uw medisch dossier inzien, persoonlijke gegevens checken, of bijvoorbeeld vragenlijsten invullen die wij voor u hebben klaargezet. Kijk voor meer informatie op: zgt.nl/mijnzgt.